

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2024. április 19–22., országos szakasz

6. osztály, magyar tagozat

- minden tétel kötelező
- a tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra
- megjelenés: 10 pont

I. TÉTEL

45 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszolj a kérdésekre!

– Jó estét kívánok! Egy rövid eligazítást tartunk. Nem kell csinálniuk semmit, csak figyeljenek!

János és Sádi összenéztek. Egyiknek sem tetszett a felnőtt erőszakos, parancsoló hangja.

– Az iskola területén minden tanárral magázódnak. A tanárok megszólítása vezető úr vagy vezetőnő. A tanárok is magázódnak a növendékekkel, majd megszokják. [...] Ez a tanulócsoporthuk. A nevük: B Team. Én vagyok magukért a felelős, a nevem Krämer vezető. Ezen a néven kereshetnek a harmadik emeleti tanári részlegen, ha szükségük van rám. Jó lesz, ha alaposan megismerik egymást, mert az első félévben a közösen végzett munkájukat is értékeljük. Ha csak egyikük nem teljesíti a követelményeket, a csoport ki van rúgva. Értették? [...] Ez itt a Különleges Tehetségek Rutherford Intézetének házirendje. [...] Az iskola minden szükséges eszközzel ellátja magukat, nem hozhatnak be semmilyen elektromos eszközt az iskola területére. Akinél bármi tiltott tárgyat találunk, telefont, órát, számítógépet, az ki van rúgva. Ez az egyik fontos szabály, biztosan rájöttek. Hiányozni nem lehet, csak orvosilag indokolt esetben. Aki igazolatlanul nem jelenik meg egy tanítási napon, az ki van rúgva. Aki az iskola területén bármilyen tettlegességet követ el, az ki van rúgva. [...] A Rutherford Intézetben minden pénteken tesztet írnak, a félév folyamán egyszer gyakorlati vizsgát tesznek, úgynevezett küldetést hajtanak végre. Ha a csoport bármelyik tagja bármelyik mérésen kudarcot vall, akkor mindannyian azonnal...

Krämer vezető elhallgatott, várta, hogy a gyerekek fejezzék be a mondatot. [...]

– A csuklópánt felső részén piros kijelzőt látnak. Jelenleg mindegyikük kijelzőjén nulla áll. Ez az értékmutatójuk. Dicséretként plusz pontokat kaphatnak, ha megrovást érdemelnek, mínusz pontokkal büntetjük magukat. Érdemes gondozniuk az értékmutatójukat. Akinél a mutatója a félév végén nulla alatti tartományt jelez, az azonnal ki van rúgva.

Krämer vezető ekkor a tanári asztalhoz lépett, kezébe vette a tabletet, az ujjával húzogatót, nyomkodott valamiket, és egyszer csak furcsa csipogást lehetett hallani Zuzu irányából.

– Tarda! Maga megszegte a meghívóban rögzített öltözködési szabályt. Kiküldtük az egyenruhájukat, és világosan közöltük, hogy más nem vehetnek fel az évnnyitóra.

A vezető a lány vörös selyemsáljára mutatott.

– Engedetlenségéért egy mínusz ponttal büntetem.

Zuzu a csuklóján világító -1 számra nézett, mosolygott, majd megigazgatta a sálát a nyakában.

– Vezető úr! Kérdezhetek valamit? [...] Ami nincs konkrétan benne a házirendben, az szabad vagy tilos?

– Mire gondol?

Zuzu kifürkészhetetlen arccal nézett a tanárra.

– Arra, hogy most úgy megölelném! – mondta búgó hangon.

Egymás szemébe néztek, a tanár mereven, Zuzu annyi kedvességgel, hogy majdnem kicsordult belőle.

– Tudja, mit jelent az a szó, hogy manipuláció? – kérdezte aztán a tanár.

– Igen, vezető úr! Befolyásolás, irányítás, valaki eltérítése az eredeti szándékától – válaszolta Zuzu. Minden szava folyt, mint a méz.

– Ezt jelenti. Jó, ha megjegyzi, Tarda: maga még nagyon-nagyon kicsike ahhoz, hogy engem manipuláljon. [...]

A mai napra már csak egyetlen feladatunk maradt: a hirtelenhalál-játék. [...] A feladat a következő. Maguk hatan, így, együtt már találkoztak egyszer. Mindannyian ugyanott voltak, ugyanabban az időpontban. Jöjjenek rá, mikor és hol történt ez. A feladat megoldására tizenöt percük van. Ha kudarcot vallanak... mindannyian ki vannak rúgva!

(Szabó Tibor Benjámin: EPIC. Az első küldetés. Részlet)

1. Milyen környezetben vannak a részletben szereplő gyerekek? 5 pont
2. Igazak vagy hamisak a következő kijelentések? Írd a vizsgalapra az alábbi kijelentések betűjelét, és azt, hogy igaznak (I) vagy hamisnak (H) tartod őket!
 - a. A Rutherford Intézetben a diákok nem tegezhetik a tanáraikat.
 - b. Az intézet szabályzata tiltja a verekedést.
 - c. Az intézet szabályzata tiltja az ölekezést.
 - d. Aki nem az előírásoknak megfelelően öltözködik, ki van rúgva.
 - e. A diákok az első tanítási napon már feladatot kapnak. 5 pont
3. Értelmezd a szöveg alapján, mit jelenthet a „hirtelenhalál-játék”? 5 pont
4. Mutasd be 3–4 mondatban a tanár és a diákok közti viszonyt! 5 pont
5. Értelmezd 4–5 mondatban a szöveg alapján Zuzu viselkedését a következő részletben:

Krämer vezető ekkor a tanári asztalhoz lépett, kezébe vette a tabletet, az ujjaiával húzogatt, nyomkodott valamiket, és egyszercsak furcsa csipogást lehetett hallani Zuzu irányából.

– Tarda! Maga megszegte a meghívóban rögzített öltözködési szabályt. Kiküldtük az egyenruhájukat, és világosan közöltük, hogy mást nem vehetnek fel az évnnyitóra.

A vezető a lány vörös selyemsáljára mutatott.

– Engedetlenségéért egy mínusz ponttal büntetem.

Zuzu a csuklóján világító -1 számra nézett, mosolygott, majd megigazgatta a sálát a nyakában.

– Vezető úr! Kérdezhetek valamit? [...] Ami nincs konkrétan benne a házirendben, az szabad vagy tilos?

– Mire gondolsz?

Zuzu kifürkészhetetlen arccal nézett a tanárra.

– Arra, hogy most úgy megölelném! – mondta bűgő hangon. 10 pont
6. Mit gondolhatnak a gyerekek az iskoláról, ahová kerültek? Írd meg rövid beszámolójukat az első iskolai napról 4–5 mondatban! 10 pont
- Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás 5 pont

II. TÉTEL

45 pont

Az alábbi részletből kiindulva írd legalább egy oldalnyi terjedelmű leíró szöveget, amely egy jelmezbált mutat be!

„A jelmezbálban az a legjobb, hogy az ember kibújhatik a saját bőréből, hogy más lehet, tökéletesen más, mint aki a valóságban. [...] Hogy az ember néhány óráig azt játszhatja, hogy megváltozott, elvarázsolták, idegen és ismeretlen lett hirtelen.”

(Szabó Magda: *Álarcosbál*)